

HE 33/2024 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto
MmV Kirjallinen asiantuntijalausunto 14.5.2024

Hallituksen esitys lain yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta muuttamisesta

Nyt esillä on kalastuksen valvonnan kehittämistä koskevien EU-säännösten päivityksen toimeenpanon ensimmäinen osa. Kalastuksen valvonnan uudistus on tärkeä, jotta voidaan varmistaa se että kalat on pyydetty laillisesti ja kestävästi. Uudistus on tähdätty ”laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän” kalastuksen estämiseksi. Tämä ns. LIS-kalastus on kansainvälisesti suuri ympäristöongelma, ja se haittaa kalakantojen kestävä hyödyntämisen suunnittelua. Laittoman pyynnin ehkäisyn tehostaminen on EU:n kalastukselle ja kalatuotteille myös kilpailuetu.

Nyt esitetyt lainmuutokset ovat varsin pieniä. Hallituksen esitys tehostaa rikkomusmaksun (49 §) ja vakavien rikkomusten seuraamusmaksun (50 §) määräämistä sekä kalastuspäiväkirjojen merkintöjen tarkkuutta.

Esityksellä ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia eikä todennäköisesti merkittävää vaikutusta Ruokaviraston työmäärään, jos ne lisäävät seuraamusjärjestelmän tehokkuutta, kuten odotetaan.

Saalisarvioiden sallittua poikkeamaa ja vakavaa rikkomusta koskevat uudet Euroopan unionin säännökset alentavat vakavien rikkomusten määräämiskynnystä nykyisestä. Säännöksillä on pelotevaikutus. Siten niiden odotetaan esityksen mukaan parantavan säännösten noudattamisen kulttuuria. Se johtaa huolellisemmin tehtyihin kalastuspäiväkirjamerkintöihin ja saaliin punnituksiin. Tämä taas johtaa korkeatasoisempaan ja tarkempaan saalistietoon, joka parantaa esimerkiksi alueellisten saaliskiintiöiden määräämisen tarvittavaa tietopohjaa.

EU-säännökset edellyttävät, että jokainen rikkomus on kirjattu rikkomusrekisteriin siten, että sen käsittelyä pystytään seuraamaan rikkomuksen havaitsemisesta aina mahdollisen rangaistuksen täytäntöönpanoon saakka. Maksun määräämisestä erikseen jokaisesta teosta tai laiminlyönnistä arvioidaan olevan toiminnan harjoittajien oikeusturvaa ja yhdenvertaista kohtelua parantava vaikutus. Samalla Suomi pystyy jatkossa paremmin noudattamaan Euroopan unionin rikkomusten rekisteriin kirjaamista ja rikkomusrekisterin ylläpitoa koskevia säännöksiä.

Yhteenvedo: Hallituksen esitys on hyvin perusteltu ja kannatettava.

Lisätietoja

- vanhempi asiantuntija Markku Marttinen, p. 044 759 9717, k.markku.j.marttinen@gmail.com
- toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi